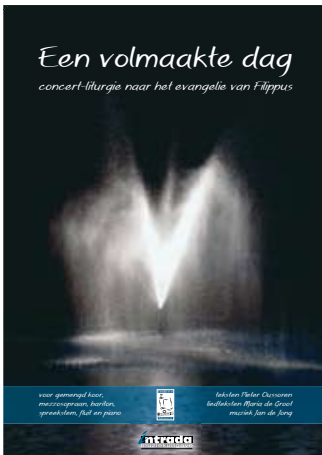

ORATORIUM

NIEUW

EEN VOLMAAKTE DAG - concert-liturgie naar het evangelie van Filippus voor gemengd koor, mezzo-sopraan, bariton, gemeente, spreekstem, fluit en piano.

teksten Pieter Oussoren; liedteksten Maria de Groot; muziek Jan de Jong

Geen verhaal, geen betoog, geen uitspraken van Jezus, maar een ketting van meditatieve teksten, bedoeld voor onderricht aan mensen die deel willen uitmaken van een christelijke gemeenschap. Dat is het Evangelie van Filippus. Bewaard gebleven in een leren band met papyrusbladen. Het heeft de eeuwen overleefd in een kruik aan de voet van het Jabal-al-Tarif massief in Nag Hammadi, Midden-Egypte. Toen werd deze kruik gevonden door een boer, Muhammed al-Samman, in 1945. Wonderlijk hoe een tekst, die bedoeld is voor nieuw leven, de verlossing van de innerlijke mens, weer opstaat in de levens van mensen in de 21-ste eeuw. Het evangelie omvat 127 teksten, die schijnbaar los van elkaar staan, maar toch een zinvol verband vormen. Wie ze leest, kan niet anders dan onder de indruk komen, ja, zelfs overweldigd raken door de rijkdom van de beeldspraak. En dan gaat het erom je niet te 'overeten', maar beetje bij beetje je te laten voeren. Langzaam te groeien aan de woorden, zoals de bloemen van het veld dat doen aan de zon en de aarde. Ingewijd te worden in de bron, de waarheid, het lied van het leven. Dat is een persoonlijk proces, dat niemand anders voor jou kan doen. Het raakt aan het geheim tussen God en mens(en), die samen opgenomen zijn in een verbondenheid, de goddelijke lichtwereld, waarvan de reikwijdte nauwelijks onder woorden is te brengen.

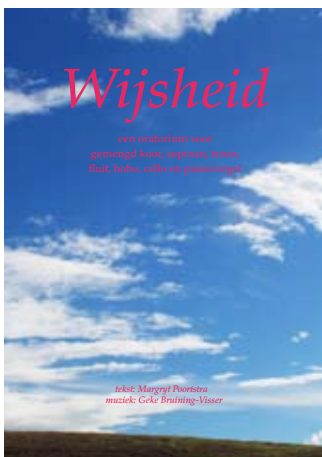
Waarom is dit evangelie niet opgenomen in de canon? In de eerste eeuwen van het Christendom is langzamerhand een canon ontstaan met geschriften die algemeen aanzien genoten. Dat was een keuze uit een veelvoud van geschriften. Kiezen scheidt duidelijkheid, maar betekent ook altijd verliezen. Men kan zeggen: goed dat er een einde kwam aan die grote diversiteit aan geloofsbelevingen en praktijken. Dan weet een mens waar hij zich aan te houden heeft. Aan de andere kant betekent inperking ook dat waardevolle ervaringen ondergronds gaan. In dit geval zelfs letterlijk. Het evangelie van Filippus vormt met vele andere codices een wereld aan cultuurschatten. We kunnen alleen maar blij zijn dat deze erfenis opnieuw is ontdekt en ontsloten wordt. Wetenschappers hebben de teksten, die in het Koptisch zijn geschreven, vertaald. Ook in het Nederlands. Hierdoor kunnen wij met eigen ogen, met eigen oren deel hebben aan wat ooit in een verleden geleefde werkelijkheid was.

Moeilijkheidsgraad: B-C

Tijdsduur: ± 1 uur

Bestelnummers: 2012001.1 - partituur € 19,95 / 2012001.2 - koor partituur € 9,95
2012001.3 - fluit € 4,95 / 2012001.4 - gemeenteboekje € 2,95

NIEUW

WIJSHEID - een oratorium voor gemengd koor, sopraan, tenor, fluit, hobo, cello en piano/orgel.

teksten: Margryt Poortstra; muziek: Geke Bruining-Visser

De wijsheid...ze laat zich gemakkelijk zien aan wie haar liefheeft, ze laat zich vinden door wie haar zoekt; wie naar haar verlangt leert haar dadelijk kennen. En... de wijsheid is beweeglijker dan alles wat beweegt.

Zo ongrijpbaar is het, zo moeilijk uit te leggen. Toch wordt ze herkend, gevoeld, wordt er naar haar verlangd. In dit oratorium wordt aan de hand van teksten uit de bijbel, uit canonieke en deuterocanonieke boeken, gezocht naar die wijsheid. Vrouwe wijsheid. In de traditie van de protestantse kerken heeft het woord (logos) altijd de boventoon gevoerd. Daar werd niet geleerd om – zonder woorden – het hart open te stellen voor meer dan wat in woorden kan worden uitgedrukt. Misschien wordt er wel meer gevoeld, gezien en gedroomd, maar dat wordt zo snel mogelijk de kop ingedrukt als daar geen redelijke verklaring voor is. Wie daarover stamelend probeert te spreken wordt al gauw als zweverig gezien.

De gevoelskant van het geloof was en is moeilijk over te dragen. Het heeft te maken met ervaring, beleven, inzicht, vuur van binnen. Natuurlijk zijn die termen ook heel persoonlijk, waardoor het moeilijk wordt om er in z'n algemeenheid over te spreken. Het zit best verpakt in verhalen, maar concreet wordt er in de bijbel weinig over gesproken. Toch is er meer. Soms stuit je bij het lezen in de bijbel op een tekst die je niet zo bekend is, maar die opeens je ziel raakt. Dat overkwam Margryt Poortstra bij het lezen van Spreuken 8. Ineens was daar een vrouwelijke stem, die haar vertelde dat zij, de Wijsheid, van oorsprong af aanwezig was. Toen er nog geen oervloeden waren, ben ik onder weeen voortgebracht, staat er te lezen in de Naardense bijbel. Zij was aan de zijde van de Ene als zijn lieveling, spelend op het vlak van zijn aarde.

Bestelnummers: 2012072.1 - Full Score - € 19,95 / 2012072.2 - Choral Score - € 9,95
2012072.3 - Instrumentale partijen

ORATORIUM

NIEUW

UIT DE CHAOS HET LICHT - reflecties op de schepping voor gemengd koor, kinderkoor, mezzosopraan, bariton, klarinet en piano

teksten Eppie Dam; muziek Jan de Jong

In opdracht van Vocaal Ensemble Bonifatius in Dokkum schreven Eppie Dam en Jan de Jong in 2011 het klein scheppingsoratorium 'Ut genegen fjoer' (uit het Fries vertaald: Uit genegen vuur). Aanleiding was een zevental schilderijen over de scheppingsdagen, een jaar eerder gemaakt door kunstschilder Jan Kooistra. 'Uit de chaos het licht' is de Nederlandse vertaling en bewerking van bovengenoemd werk. Het omvat zeven spreekteksten – geschreven in het idioom van de Naardense Bijbel – en acht liederen voor gemengd koor, kinderkoor, mezzosopraan en bariton. De solopartijen kunnen ook worden ingevuld door de koorzangers. De Friese editie ging in première op zaterdag 21 mei 2011 in de Grote Kerk te Dokkum.

Moeilijkheidsgraad: B-C / Tijdsduur: ± 45 min.

Bestelnummer: 2011011.1 - Partituur - €22,45 / 2011011.2 - Koor partituur - €9,95
2011011.3 - Kinderkoor - €3,95 / 2011011.4 - Klarinet in Bb - €5,95
2011011.5 - Klarinet in A - €5,95 / 2011011.6 - Tekstboekje - €2,95

ALLES ADEMT VEELBELOVEND - een adventsoratorium - voor gemengd koor, (solisten: sopraan, alt, tenor en bas,) kinderkoor, (solisten: jongen- en meisjesstem) twee spreekstemmen, samenzang, fluit, piano en orgel of koperkwartet / klarinetkwartet

teksten Eppie Dam; muziek Jan de Jong

Een adventsoratorium waarin, naast de volwassenen, kinderen een volwaardige en passende rol krijgen toebedeeld. Die brede opzet is terug te vinden in de inhoud.

Met advent zijn we gericht op de geboorte van Jezus, het licht der wereld. In algemene zin zien we verwachtingsvol uit naar de terugkeer van de zon, het herleven van de natuur, en een aarde die overal vrucht draagt. Het oratorium belicht van de donkerste maand van het jaar deze en andere noties. Ze zijn er eeuwen geleden door vorige generaties al aan verbonden. Overeenkomstig de historische en actuele realiteit, lopen het Christusfeest en het kerstfeest als tijd van inkeer, verlangen en belofte parallel. Soms raken of doorsnijden de lijnen elkaar. Werden voorheen de niet-christelijke elementen van het feest vaak afgedaan als 'heidens', hier worden ze tegen het licht gehouden en op waarde geschat. Dat maakt het verhaal niet minder appelerend. December is vanouds de maand van zoeken naar warmte en geborgenheid. Beide mogen we verlangen, zolang het oog ook naar buiten blijft gericht. Kerstfeest is bij uitstek het feest om in eigen kring te genieten van het goede, maar echte rijkdom is meer dan dat. Waar een gemeenschap zich wentelt in weelde, en gezelligheid in gezapigheid verzandt, doet de mens zichzelf en de ander tekort.

Het oratorium is een oproep om na te gaan wat werkelijk voedzaam is, dat wil zeggen: hartversterkend en strekkend voor de geest. Zoals onze voorvaders de zon opriepen om op haar schreden terug te keren, zo roept Jezus ons op om vrede te zoeken en andere wegen in te slaan. Niet voor niets eindigt het oratorium met een drievoudig profetisch appèl, zacht gezongen door een kinderstem: 'Kere om, kere om, kere om!'.

Liederen: *Donkre dagen onafwendbaar; Land van huiver; Het lied van de muizen; Wij wachten op de zon; Keerkring liedje; Koning Hulst en koning Eik; De hemel, heel het groot heela; Verder dan de vogelvlucht; Zonne der gerechtigheid; De wijsheid spreekt; Uit vlees en bloed zijn wij gekomen; Daar was eens een elfje gevangen; Land van blinden; Wij spannen de snaren.*

Moeilijkheidsgraad: B-C / Tijdsduur: ± 60 min.

Bestelnummer: 28036.1 - Full Score - €29,95 / 28036.2 - Vocal Score - €19,95
28036.3 - Choral Score - €9,95 / 28036.4 - éénstemmige liederen en teksten - €4,95
28036.5 - gemeenteboekje - €2,95

WATER EN VUUR - oratorium over de tocht door de woestijn - voor koor, solisten, twee spreekstemmen en samenzang.

teksten Margryt Poortstra; muziek Chris van Bruggen; Anneke van de Heide en Peter Rippen

Dit oratorium heet 'Water en Vuur'. Elementen die in het verhaal over de tocht door de woestijn van het volk Israël een belangrijke rol spelen. De woorden staan symbool voor positieve, maar ook negatieve dingen, en lopen – gezongen – als een rode draad door dit oratorium.

Water en vuur zijn tegenstellingen, maar kunnen ook in zichzelf tegengestelde betekenissen hebben. Wat mensen op hun reis door het leven tegenkomen kan gecompliceerd en meerduidig zijn. Soms ervaar je de ene kant, soms de andere. Wat een obstakel lijkt, kan ook een mogelijkheid zijn. Dat is het refrein dat steeds terugkomt, wat door het koor, maar ook elke keer door de gemeente wordt gezongen.

Moeilijkheidsgraad: A-B

Bestelnummer: 27038.1 - partituur €27,70
27038.2 - koorpartituur €9,95
27038.3 - gemeenteboekje met teksten en liederen €2,95

ORATORIUM

WERVELEND OVER DE AARDE ~ een oratorium vanuit de ballingschap ~ voor koor, solisten, fluit, hobo, clarinet, percussion, cello, piano, spreekstem(men) en samenzang
tekst Margryt Poortstra; muziek Jan de Jong

Dit oratorium vertolkt in de eerste plaats de vervreemding van de mens die zich niet meer thuis kan voelen in de oude boodschappen van de kerk. Geprobeerd wordt stem te geven aan het besef van onmacht en het verlangen naar een thuisgevoel. Daarbij wordt de snel veranderende wereld van deze tijd geschilderd en hoe deze door velen beleefd wordt als bedreigend of nauwelijks nog herkenbaar. Ook gaat het over de taal en de beelden die niet meer worden verstaan, die niet meer aankomen in het hart. In het eerste deel van het oratorium zal het gaan over verstarring, ontheemding en oude, schijnbaar onontkoombare patronen. In het tweede deel gaat het met name over het optrekken vanuit die stilstaande situatie, over een zoektocht, een roepstem, een avontuur, een heroriëntatie op inzicht en uitzicht. Misschien omgekeerd aan de situatie van de vrouw van Lot, die omkeek naar het verleden en veranderde in een zoutpilaar, in volkomen verstarring. Om de toekomst te verwelkomen moeten we loslaten en in godsnaam weer op weg gaan. We zullen verder moeten kijken dan onze eigen kerkmuren en de moed moeten hebben om met open harten de grote, veelal onbekende wereld in te gaan. Ook in de ballingschap, zoals deze in de bijbel wordt verhaald, voelden de mensen zich ontheemd. Ze bevonden zich, ver van de veilige eenstemmigheid, in een overgangperiode

waarin de zekerheden verdwenen waren en het zicht op de toekomst bedreigend en onduidelijk.

In deze tijd werden de bijbelverhalen van het eerste testament, zoals wij die kennen, op schrift gesteld. Men ging terug naar de bron, putte uit de geschiedenis en de belevingswereld van al die mensen die hen voor waren gegaan. Het verlangen naar Jeruzalem, de stad van vrede, hield hen op de been. Jeruzalem was echter niet alleen een geografische plaats, maar vooral een plek waar het hart zich thuis kon voelen. Anders dan in de tijd van Mozes, toen het volk uit de benardheid, uit Egypte, werd geleid en zich in de woestijn oriënteerde op het beloofde land, is de ballingschap een periode van het missen van gemeenschap, een tijd van bewustwording, heroriëntatie, verzoening en het zoeken naar nieuwe wegen.

Wervelend over de aarde

Een eerder oratorium heette Water en Vuur. Hierin werd gezongen en gesproken over de tocht door de woestijn, de reis door het leven met alle vreugde en verdriet, teleurstelling en verlangen vandien. In dit oratorium gaat het over een punt, waarop men tijdens de levensreis is aangekomen, waar men zich verwaald voelt, niet meer weet hoe, waarom en waarheen. De bestemming is niet duidelijk meer, de omgeving is onherkenbaar en toch moet men verder. Er is wel iets, iets wat trekt, fluistert, de mens doet zoeken en verlangen. Is dat wat ooit de adem van God werd genoemd? Voortbordurend op de woorden in Genesis 'de adem van God wervelend over het aanschijn van het water' wervelt in de titel en in de loop van de liederen die adem, die wind, die geest nog steeds over de aarde. Het blijft gaan over beweging, over verder trekken met een zinvol doel voor ogen.

Beelden en muziek

Daar wonen waar je je thuis voelt is belangrijk. Maar wat als je huis een bouwval is geworden, als de wereld onherbergzaam voelt? We trekken het oude huis uit op zoek naar een andere plek waar liefde is, naar een stad waar het goed wonen is. Of misschien hoeven we ons niet ergens te vestigen, nemen we onze tent op en gaan op reis. Wie weet zit 'thuis' wel van binnen en volgt het onze bewegingen. Zo vrij als een vogel? In dit oratorium wordt in de solo's over vogels gezongen: een eenzame vogel, een bange vogel, maar ook over vogels die een nest bouwen op een veilige plek. In de muziek is soms een oude melodie lijn te horen en soms, achter de gesproken teksten, klinkt een instrument van deze tijd. Zonder veel versiering worden melodieën neergezet, kaal haast, als een naakte vertaling van een zoektocht die ons, als eenzame, bange, naar een nest zoekende vogels, hoe dan ook, verbindt.

De adem van God, wervelend over de aarde. Wind, die ons wakker houdt en in de rug wil waaien.

Moelijkheidsgraad: B-C

Bestelnummer: 28004.1 Full Score - €24,95 / 28004.2 Vocal Score - €14,95
28004.4 éénstemmige liederen - €2,95 / 28004.5 instrumentale partijen - €29,75

MUSICAL

NIEUW

MAZZELTOV ~ een musical naar het boek Tobit ~ voor gemengd koor (SABar.), solisten en piano
teksten Margryt Poortstra; muziek Dennis Dronkers

Het Jiddische woord 'mazzeltov', (van het Hebreeuwse: mazal tov) dat 'veel geluk' of 'alle goeds' betekent, wordt geroepen nadat er op een Joodse bruiloft na de huwelijksvoltrekking door de bruidegom een glas kapot wordt getrapt. Het breken van het glas staat symbool voor het verdriet over het vernietigen van de tempel en de daaropvolgende diaspora en vervolgingen. 'Goed' is in het Hebreeuws 'tov' of 'tob'. De namen Tobit en Tobias betekenen 'God is goed'.

Het boek Tobit doet denken aan een sprookje. Het is niet in de bijbel van de protestanten terechtgekomen en daardoor bij velen onbekend. Dat is jammer. Het is zo'n mooi verhaal, en na het eind kun je verzuchten 'ze leefden nog lang en gelukkig'. Iemand die wel bekend was met deze vertelling was Rembrandt. Het inspireerde hem tot het maken van ruim veertig tekeningen en schilderijen.

Het begint met ellende. Tobit, en even later Sara zijn aan het eind van hun Latijn. Ze willen dood, want hun leven is geen leven, vinden ze. Tobit is, ondanks zijn vrome daden, blind geworden. Hij ziet geen toekomst meer. Hij verzuurt en gaat bij de pakken neerzitten. Totdat hij opstaat, in beweging komt en gaat handelen. Sara heeft het gevoel dat een duivel haar leven verziekt. Alle mannen met wie ze zal gaan trouwen, sterven. Ze is bang, heeft geen vertrouwen meer in het leven. Het lijkt alsof er een vloek op haar rust. Pas als zij haar droevige geschiedenis achter zich laat en gaat geloven in de liefde (die de angst overwint) kan zij het geluk bevrijd tegemoet gaan.

Tobias, de derde hoofdrolspeler in dit verhaal, wordt op pad gestuurd, weg uit het ouderlijk huis, de wijde wereld in. Hij gaat z'n weg door het leven, zou je kunnen zeggen. Voor het eerst op eigen benen, maar, in de gestalte van zijn metgezel, in Gods aanwezigheid. Tobias leert onderweg moeilijkheden te overwinnen en eigen keuzes te maken. Hij wordt volwassen en zal uiteindelijk het leven van anderen verrijken.

In de ballingschap, waarin het volk Israël verkeerde toen dit verhaal ontstond, moet dit tot de verbeelding hebben gesproken. Het volk was ook ver van huis en bang. Ook zij hadden veel ellende meegemaakt en maakten zich ongerust over de toekomst van hun kinderen. In de figuren van Tobit en Sara, die het leven moe waren en het hoofd in de schoot legden, konden zij zichzelf herkennen, maar ook zien hoe je kunt opstaan en het leven weer in de ogen kunt kijken. Mét Tobias, en vergezeld van de godsgezant Rafaël, konden ze het kwaad overwinnen en zien hoe de mens onverwachte mogelijkheden toevallen.

Ook mensen van deze tijd zullen zich met de personen in het verhaal kunnen identificeren. Hoeveel goede mensen krijgen niet te maken met ziekte en machteloosheid, zoals Tobit? Welke moeder voelt zich helemaal gerust als haar kind de deur uitgaat? Er zijn ook nu veel jonge mensen op de drempel naar volwassenheid die bang zijn om te falen, om alleen te zijn, of die vrezen dat het geluk niet voor hen is weggelegd.

Het leven gaat niet altijd over rozen. Maar in dit verhaal weten we al in het begin dat het vast wel goed zal komen. Een engel van God gaat, als mens, mee op reis. God, in het verborgene, in die mens.

Bestelnummer: 2011025.1 - Vocal Score €24,95 / 2011025.2 - Choral Score €12,50 / 2011025.3 - Tekstboekje €4,50

MUSICAL

NIEUW

Grenzeloos - de musical - het verhaal over de zonen van Abraham

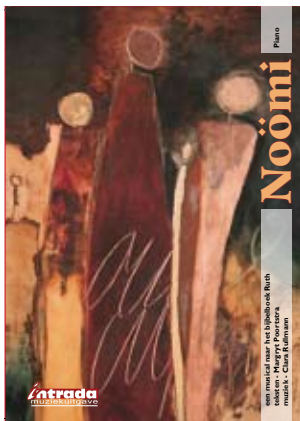
teksten Margryt Poortstra; muziek Clara Rullmann

Wie wil het niet: vrede op aarde, harmonie tussen mensen? Het lijkt verder weg dan ooit. Oorlogen, terreurdaden, vluchtelingen, vandalisme, en in het klein: gebroken gezinnen, pesten op school, botsing van karakters, het is allemaal aan de orde van de dag. Vrede op aarde? Harmonie tussen mensen? Vertrouwen dat het ooit nog goed komt?

In deze musical gaan we op weg met Abraham, de stamvader van Joden, Christenen en Islamieten. Het verhaal is niet historisch, maar mythisch, geen waarheidsgetrouwe geschiedschrijving, maar een mensenverhaal, waarbij we een spiegel krijgen voorgehouden. Zowel in de Bijbel als in de Koran komt het verhaal voor van Abrahams (of Ibrahim's) binding, waarbij de zoon in het ene verhaal Isaak is en in het andere Ismaël. Het offerfeest van de Islam is op dit verhaal gebaseerd. Een steeds terugkomend thema in deze musical is 'over de grens'. Bij een grens wordt je een halt toegeeroepen: tot hier, en niet verder. Abram breekt uit de begrenzing van zijn stad en stam, waar dode goden de dienst uitmaken, en trekt weg op zoek naar het wezen van de Ene die hem roept, naar het land van belofte. Abrams weg gaat over bergen en door dalen. Als hij zich met de zijnen in het land heeft gevestigd breekt er hongersnood uit. De hele stam lijdt en noodgedwongen gaan ze de grens over naar Egypte, net als de vluchtelingen die in onze tijd van huis en haard verdreven zijn. Dat er moeilijke keuzes moeten worden gemaakt in het leven van Abraham blijkt onder andere uit zijn gesjoemel als hij zijn vrouw Sarai als koopwaar wil afstaan aan de farao en de periode dat het water opdraakt. Abram en zijn neef Lot gaan

noodgedwongen uit elkaar. Sodom en Gomorra komen in beeld. God wil deze wereld omgekeerd. Abram en Sarai zullen in hun nageslacht worden gezegend, maar daar heb je eerst wel nageslacht voor nodig. Sarai is al over de grens van vruchtbaarheid en het valt niet mee om te blijven vertrouwen. Abram wanhoopt en twijfelt, maar dan sluit God in een droom met hem een verbond. De Ene heeft het ongelovige lachen van Abram en Sarai gehoord en laat weer van zich horen. Opnieuw hebben ze in de loop van de tijd niet het geduld om af te wachten. Sarai regelt een bijvrouw voor Abram, een soort draagmoeder, om een zoon te verwekken en Abram gaat hierin mee. Hagar verschijnt ten tonele en overschrijdt de grens tussen slavin en bavin. Ismaël wordt geboren en Abram vindt dat het wel goed is zo. Maar de Eeuwige herhaalt zijn belofte: Sarai zal een zoon krijgen. Als teken van deze herhaalde belofte worden alle jongens en mannen besneden. Isaak wordt geboren. Zijn naam betekent 'hij lacht'. Deze keer geen ongelovige spotlach, geen uitlachen, maar een vreugdevolle lach, van harte. Dat lachen duurt niet lang, want al snel blijkt dat de kleine Isaak slachtoffer dreigt te worden van de onderlinge strijd tussen de vrouwen. Hij wordt uitgelachen. Ze gaan bij hem over de grens, hij wordt gepest, en Sara steekt er een stokje voor. Als er niet in harmonie kan worden samengeleefd, dan kunnen ze beter uit elkaar gaan. Hagar en Ismaël worden de woestijn ingestuurd. God grijpt in als de dood door uitdroging nabij is. De Levende ziet deze mensenkinderen en wijst hen de bron ten leven. Net als in het geval van Abraham en later Isaak, zullen Hagar en Ismaël anderen tot een zegen zijn, het goede met anderen delen. Het offeren van Isaak is een geschiedenis die meer vragen oproept dan ze beantwoordt. Zou Abraham zich willen conformeren aan de gewoonten van de volken om hem heen, die hun eerstgeborene aan de goden offerden? Een soort van over-assimilatie? Het is de Eeuwige zelf die hier de grens trekt. De musical begint en eindigt met de ontmoeting tussen de zonen van Abraham. Bij het graf van hun beider vader vinden ze elkaar weer. Ze kijken terug op het verleden: er werden drempels geslecht, maar er werden ook grenzen overschreden. De broers verzoenen zich met elkaar. Ze hebben naar het verhaal van de ander geluisterd en wellicht meer begrip voor elkaar gekregen.

Meer info over deze musical is te verkrijgen bij Intrada

NOÖMI - een musical naar het bijbelboek Ruth

teksten Margryt Poortstra; muziek Clara Rullmann

Het bijbelboek waar de titel van deze musical op gebaseerd is, heet Ruth. Toch werd de titel Noömi. Want eigenlijk gaat het over haar. Een vrouw, die, naarmate het verhaal vordert, steeds duidelijker aanwezig is.

'Noem mij maar Mara; bitterheid,' zegt Noömi, als ze na veel ellende terugkeert in haar geboortestad. Alsof ze besloten had dat het daar afgelopen zou zijn. Ze zag het niet meer zitten. Ze zou haar laatste dagen slijten in de plaats waar ze jong en hoopvol was geweest, en daar - teleurgesteld in het leven - sterven. Noömi had de bodem van de put bereikt. Noömi klaagt God aan. Aan Hem heeft ze haar ellende te danken. Het is niet anders. Ze aanvaardt dit en wil het moede hoofd in de schoot leggen. Maar dan steekt Ruth haar handen naar Noömi uit. Zij wil er voor haar schoonmoeder zijn. Tegenstribbelend laat Noömi zich uit het diepe dal trekken. Langzaam gaat ze weer openstaan voor het leven dat voor haar ligt. Ruth trekt haar los uit het verleden en samen reiken ze naar de toekomst. Het leven kan vol verrassingen zijn. Niet voor niets staat in deze musical in het woordje toeval consequent een streepje. Toe-val is datgene wat je toe-valt.

Op onverwachte momenten en op een manier die je van tevoren niet bedacht zou hebben, komen er soms mogelijkheden op je weg, die je met beide handen aan moet grijpen, vingerwijzigingen die je niet moet negeren. Als je goed kijkt, gaat het verhaal van Noömi ook over ons. Het is een mensenverhaal, en, wat in de bijbel

vrij uitzonderlijk is, een verhaal waarin vrouwen initiatieven nemen. Ruth gaat met Noömi mee op haar weg naar huis, naar haar bestemming. Ruth is een Moabitische, een vreemdelinge, een allochtoon. Wordt dat zomaar geaccepteerd? Vooral dat een gemeenschap vrij gesloten is, kost het moeite 'anderen' toe te laten. In Betlehem (in dit verhaal, maar ook later, bij de geboorte van Jezus) wordt de deur naar de wereld opengezet. Waar het over mensen gaat, gaat het ook altijd over politiek, over macht en onmacht, over verantwoordelijkheden. Boaz is een herenboer. Hij heeft bezittingen, macht. Macht en bezit maken een mens extra verantwoordelijk. In dit verhaal gaat het ook over hoe je - zoals Boaz - daarmee om kunt gaan. Toch spelen de vrouwen in deze musical de hoofdrol. In de tijd waarin dit verhaal werd verteld betekende dat nog veel meer dan nu. (Of vinden we daar in deze tijd toch nog iets van terug?) Vrouwen hadden veel minder rechten dan mannen. Ze werden haast als bezit gezien. Boaz vraagt, als hij Ruth voor de eerste keer ziet, niet 'wie ben jij', maar 'van wie ben jij'. Er wordt gezinspeeld op handastelijkheden van de mannen. Ruth (en daarmee Noömi, die haar nodig heeft) zit in een driedubbel ondergeschikte positie: ze is arm - er is niemand die voor haar kan zorgen - ze is een vreemdelinge en ze is een vrouw. Alle mogelijkheden en toe-valligheden moeten worden benut om de vrouwen tot hun recht te laten komen. De meest riskante actie in dit verhaal zit in de scène op de dorsvloer. Daar staat het verhaal onder hoogspanning. Noömi zegt tegen Ruth: Boaz zal je zeggen wat je moet doen. Maar Ruth gaat nog een stap verder. Zij herinnert Boaz aan wat hij kan doen. Hij is een lossier. Hij kan de vrouwen losmaken uit hun benarde positie. Noömi en Ruth hebben alles op het spel gezet. Meer kwetsbaar (en moedig) dan op dit moment kunnen ze zich niet opstellen. Er komt een wending in het verhaal. Langzaam trekt de spanning eruit, wordt de oude pijn losgelaten en komt er ruimte voor de toekomst. Niet alleen voor Noömi en Ruth. Het gaat nog veel verder. Het komt zo dichtbij dat wij van diezelfde toekomst deel mogen uitmaken. Op het eerste gezicht lijkt het bijbelboek Ruth, het verhaal van Noömi, het verhaal van de vrouwen, een lieve pastorale: landelijk, kleinschalig, idyllisch bijna. Maar onder het verhaal liggen pijn en venijn, risico's, toevalligheden en verrassingen.

Moeilijkheidsgraad: B

Bestelnummer: 25183 - pakket €139,90 (15 rollenboekjes, partituur, fluit, synthesizer, pianopartij & basgitaar)

25180 - rollenboekje €4,50 / 25181 - partituur €39,50 / 25182 - koorpartituur €9,95 / 25181.1 - fluit €4,50

25181.2 - synthesizer €9,95 / 25181.3 - pianopartij €12,50 / 25181.4 - basgitaar €6,75